

Léc alatt

Pannótervek — házasságkötő termékek. Ezt a címet is adhatnánk, ha netán kiállításra alkalmas lenne a megyei tanács kezdeményezésére inspirált pályázat hét képzőművésznek alkotásaira. Az elmúlt egy-másfél évtizedben gyakran hallhatunk képzőművészek csoportgyűlésein, a Művészeti Tanács ülésein és magánbeszélgetéseken a megyében élő képzőművészekről: **nincs elegendő megbízás, nem tudjuk megmutatni nagyobb közösség előtt tehetségünket, felkészültségünket, nem kapunk lehetőséget, megbízást murális munkákra.** S bár éppen az említett időszakban több helyi alkotó kapott komoly megbízást, gondoljunk csak Németh József, Szalay Ferenc, Zombori László, Novák András pannóira-freskóira, Tóth Valéria, Kligl Sándor, Kalmár Márton közterti szobraira, a megjegyzéseket, véleményeket komolyan vette, megkülönböztetett figyelemmel dajkálta a megyei tanács, s kiváló érdeklődéssel és megismeréssel vizsgálta a pályamunkákat a Művészeti Alap lektorátusának zsűrije a napokban bírálta el. Véleményük meglehetősen lehangoló, a hét művész tervei közül mindössze kettőt fogadtak el megvalósításra. Tóth Valéria szobrászművész terrakotta domborműve a zakányszéki, Zoltánfi István faliképe a deszki házasságkötő termet díszíti majd.

A pályázat tanulságai fölöttébb elgondolkodtatók. A benyújtott tervek egyértelműen bizonyítják, **túl magas a mércé, csak kevesen viszik az országosan hitelesített Magasságot.** Nyilvánvalóvá vált, hogy az oly sokszor hiányolt murális, közösségi munkák nem is olyan egyszerűek, nem lehet táblaképeket csorbítás nélkül falmi méretre nagyítani, belebújni mások deményezésére inspirált pályázat hét képzőművésznek alkotásaira. Az elmúlt egy-másfél évtizedben gyakran hallhatunk képzőművészek csoportgyűlésein, a Művészeti Tanács ülésein és magánbeszélgetéseken a megyében élő képzőművészekről: **nincs elegendő megbízás, nem tudjuk megmutatni nagyobb közösség előtt tehetségünket, felkészültségünket, nem kapunk lehetőséget, megbízást murális munkákra.** S bár éppen az említett időszakban több helyi alkotó kapott komoly megbízást, gondoljunk csak Németh József, Szalay Ferenc, Zombori László, Novák András pannóira-freskóira, Tóth Valéria, Kligl Sándor, Kalmár Márton közterti szobraira, a megjegyzéseket, véleményeket komolyan vette, megkülönböztetett figyelemmel dajkálta a megyei tanács, s kiváló érdeklődéssel és megismeréssel vizsgálta a pályamunkákat a Művészeti Alap lektorátusának zsűrije a napokban bírálta el. Véleményük meglehetősen lehangoló, a hét művész tervei közül mindössze kettőt fogadtak el megvalósításra. Tóth Valéria szobrászművész terrakotta domborműve a zakányszéki, Zoltánfi István faliképe a deszki házasságkötő termet díszíti majd.

Tandí Lajos

Politikai könyvnapok

Hagyományos országszerte és Csongrád megyében is a **politikai könyvnapok** megrendezése. Idén az MSZMI szegedi járási bizottsága, a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltsége és Kistelek nagyközség MSZMP-bizottsága szervezte a megyei eseményeket a megyei eseménysorozat. A Magyar-Szovjet Barátság Termelőszövetkezet munkásklubja adott otthont tegnap, szerdán a politikai könyvnapok megyei megnyitójának. **Dr. Gyevi Károly, a Kossuth Könyvkiadó társadalompolitikai szerkesztőségének vezetője** mondott beszédet, hangsúlyozva a kiadó felelősségét. A politikai tárgyú irodalom iránti fokozódó érdeklődés megköveteli a történelmi hitelességet, a tudományos igényű, mégis közérthető, olvasmányos stílusú könyvek kiadását.

A Csongrád megyei könyvterjesztők eredményesen tevékenykedtek. Jó munkájukat elismerésükre **Kiváló Terjesztői plakettet kapott Filák János** (Április 4. Cípióparti Szövetkezet), **Vörös Istvánné** (Szegedi Szalámigyár és Hűsömbör), **Csicsely Jánosné** (makói városi pártbizottság), **Kovács Vince** (DÉ-MÁSZ hőmezővásárhelyi üzemigazgatósága), **Somogyi Sándor** (Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat), **Tóth Istvánné** (hőmezővásárhelyi Paprikafeldolgozó Ipari Szövetkezet) a 20 éves terjesztői jelvényt és elismerő oklevelet érdemelték ki. **Könyvjutalomban** részesült **Apró Ferenc** (pusztaszeri Hétvezér Tsz.), **Buzder János** (Tisza Bütoripari Vállalat, Csongrád), **Baranyi Jánosné** (pitvarosi Felszabadulási Tsz.), **Kiss Kálmánné** (szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat).

Az ünnepségen vásárlással egybekötött könyvkiállítás nyílt.

Huszonöt éves a Kiss Ferenc szakközépiskola

A volt Tunyogi gimnázium épülete új lakókat kapott 25 évvel ezelőtt: 1955 szeptemberében ott kezdte meg a tanévét az erdészeti technikum tanárai és diákjai. Debrecenből költözött Szegedre az intézmény, s ekkortól datálódik a **szegedi erdészeti és mezőgazdasági szakközépiskola**. Ambár a környéken gazdag múltja volt; a nagy hírű ászthalmi szakközépiskola nevelte addig az erdészeket, s „a szegedi erdők atyjának”, **Kiss Ferencnek**, a mai iskola névadójának is Ászthalmon volt a tanyája.

Az Alföld megyéből és a fővárosból ide került erdészpalánták a hajdani rendház későbarokk falai között kaptak otthont. A mostani jubileumot is a József Attila sugárúti iskolaépületben és a kollégium műemlékfalai között ünnepelik. Azóta persze mindkét épületet felújították. Legbúszkébbek a korszerűen felszerelt természet-tudományi előadó, az értekes taneszközökkel rejtő tizenhárom szertára. A kollégium nemrégiben kapott új külsőt, most folytatják a belső építkezéseket. Az iskola erő- és munkagépparkja több mint egymilliót ér; az ötvárosi gazdaság központja mellett van a gépipari műhelyük, a botanikus kertjük a hatékonyan bemutatkoztatják. A körtőlésen kívül telepítették a csemeteket, ugyanitt készült el a faipari tanulmely. Az ország különféle erdőgazdaságaiban és Ászthalmon gyakorolják az erdei munkákat, és immár saját autóbusszal mehetnek.

Somogyi Károlyné felvétele
Ünnepség a Technika Házában

A reformmal **szakközépiskola** lett ebből a technikumból is, széles körű gyakorlati képzési céllal. Az érettségizet fiatalok kétféle munkahelyi gyakorlat után technikus minősítést vesznek el. Tavaszi órákat tartanak a mezőgazdasági és állattenyésztőket más iskolatípusokba irányítják, a helyekre fokozatosan erdészek kerülhetnek. A 25 év alatti több mint kétezeren szerettek szakközépiskolában, többségük az erdészeti ágazaton. Jórészt a szakmában helyezkednek el, erdészek, műszaki vezetők, faipari munkavezetők, vadászok. A jubileumot tegnap, szerdán egész napos programmal ünnepelték. Délután az iskola területén mutatták be a vendégeknek. A Technika Házában megtartott ünnepségen pedig **Dr. Várdi Géza, a MEM Erdészeti és Faipari Hivatal helyettes vezetője, Nádaskay Gábor, az iskola igazgatója, Vida László, a DEFAG igazgatóhelyettese** beszélt az intézmény munkájáról. **Dr. Müller Józsefné, a megyei tanács VB művelődésügyi osztályának vezetője, Pedagógus Szolgálati Emlékermet** adott át **Könyv Lászlónak, Kiváló Munkáért** kitüntetést **Dr. Vas Zoltánnak és Deák Györgynek**.

Befejeződött a múzeumi és műemléki hónap

Erdősödő kapcsolatok a közönséggel

Kissé meghosszabbodott Szegeden az idei **múzeumi és műemléki hónap** rendezvény-sorozata. A szegedi Móra Ferenc Múzeumban ma, csütörtökön fejeződik be a **regészhangos nemzeti konferenciája**, mely kapcsolódik a rendezvényeket záró regészhangos eseményeihez. A múzeumi hónap tapasztalatairól, tanulságairól kérdeztük **Dr. Trogmayr Ottó** megyei múzeumigazgatót.

Négy napon keresztül adott otthont az ötödik alkalommal megrendezett **nemzetközi regészhangos konferenciának**. Hazánkban Budapest mellett Szegeden folyik regészhangos, elmélyítő idegen nyelvi ismeretű, s a hasonló témakörben kutató fiatalok ismerkedjenek, találkozzanak egymással.

A múzeumi és műemléki hónap idején rendezvények központi gondolata a **műtárgyvédelem** volt. Az erdeklődés homlokterébe került a **múzeum háttérképe**, mely a leletmentéstől, az állagmegóvástól, a konzerválástól, restaurálásról a tudományos feldolgozásig terjed. **Hogyan kapcsolódjunk a megyei múzeumal ehhez a gondolatokhoz?**

és segítettünk a kecskeméti Múzeumban **Kagánok népe** című kiállításának létrehozásában. Ez az anyagot, jövő év elején, Szegeden is bemutatjuk majd.

— Az elmúlt évben új és jelentős kezdeményezések születtek a múzeumi hónap idejére. **Profihetekre osztották a hónapot, múzeumi kirándulásokat szerveztek, megrendezték a múzeumi szakemberek tudományos ülésszakát.** Tovább tudnak lépni az idején?

— Szembé kell néznünk azzal a ténnyel, hogy a programok iránti érdeklődés némiképp csökkent. Ennek ellenére bebizonyosodott, a profillított hetek jól szolgálgátják a múzeum és közönség találkozásait, a vállalatok és üzemek múzeumi kirándulásai hangulatosak, élményteremtőek, az Új szerzemények című sorozatnak kedvező a visszhangja. Sikeres volt a néprajzi műemlékeinket leltározó fotókiállítás, és külön tartalmaznak és értékesnek ítélték tudományos ülésszakunkat.

Nincs az országban még egy olyan vidéki múzeum, mely harmincöt ilyen színvonalú előadást képes produkálni egy esztendő munka számvetéséig. Az pedig teljesen új kezdeményezésünk, hogy a múzeumokban dolgozó kutatók és szakemberek mellett fórumot, szót kaptak a határterületek képviselői, például a geológia és a bányászati múzeumi munkához kapcsolódó szakterülettel. A nagy érdeklődés, a múzeumi munka tartalmi oldala iránt, arról győzhet meg mindenkit, hogy egyre nagyobb az érdeklődés a nagy budapesti tárlaton is.

A novemberi Tiszatáj

Elkötelezett, küldetéses művésznek, **Kovács István** két versével nyit a novemberi Tiszatáj. Bátran állíthatjuk, hogy a két kiváló, Szegeden élő költő, **Simai Mihály** és **Petri Csabó** Ferenc most közzétett versei is költői munkásságuk legjobb darabjai közé tartoznak. **Aczél Géza, Rózsa Endre, Pintér Lajos és Herbszt Zoltán** versei között **Baka István** novelláit szerepel. Vasárnap délután című írása bizonyítja, hogy prózája is a nyelvi fantázia, a pontos, költői kifejezés példája.

„... a Nyírség a dohány hazája, miképp a vele Újvilágból érkezett kozmopolita kruppli is itt lelt termő honára a Himnuszt földjén. Szeret itt lenni, ettől oly bőségesen virágozik, hogy az ország termésének, nagyobb hányadát ez a vidék adja.” A „Kisvárdai környéki dohányföldekben bújdosva” gondolja el mindezt **Tóth Béla**, s Tiszajárásának tizenegyedik része végig a dohányról, a dohányos emberekről (pipásokról és dohányosokról) szól. S közben föltörnek a gyerekkori emlékek — a nagyoktól például, akik „születésüktől kezdve halálukig a dohány hánytvetettjei voltak.”

A gazdag Tanulmány ro-

vatban **Lator László** Kormos István portréját rajzolja meg. **Alföldy Jenő** Jósás a mi időnkéről címmel írt „bevezetését” **Csoóri Sándor** költészetéhez. A kiváló romániai magyar költő, dramaturg és esszéíró, Székely Jánost **Márkus Béla** mutatja be egy képzeletbeli beszélgetés formájában.

Az Örökség rovatban **Tóth József** József Attila, **Fenyő László** és „közös műsora”, **Szántó Judit** kapcsolatóról közöl irodalomtörténeti érdekességek dokumentumokat.

A nyolcvan éve született **Emil Boleslav Lukács** a magyar-szlovák irodalmi kapcsolatok nagy alakjáról **Kiss Gy. Csaba** emlékezik meg. A költő, aki 1976-ban Duna vallomása címmel magyar költői antológiát adott ki, „fáradhatatlan volt a közvetítő munkában, minden alkalmat felhasznált a legnemesebb értelmű térítésre. Vitakozott, érvelt, gyakran említette a múlt példáit, és nemcsak a szlovák-magyar kézfogások történelmi eseteit, hanem a tragikus szembefordulásokat is, éppen a jövő, a közös tanulások érdekében.” **E. B. Lukács** költészetéről **Karol Wlachowsky** írását közli a lap. A 150 évvel ezelőtti városi felkeléssel **Kovács István** és **Andrzej Kijowski** foglalkozik.

A közelmúlt jelentős irodalomtörténeti-történeti tárgyú könyveiről írt bírálatok jelentek meg a **Kritika** rovatban **Vekerei László, Fülöp László, Lovendél Júlia, Görömbei András, Kulcsár Szabó Ernő, Tüskés Tibor, Mátyás István** és **Gergely András** tollából.

A Művészet rovatban olvasható **Sütő András** jegyzete **Bajor Andorról**. **Tandí Lajos** az idei Szegedi Ünnepi Hetek keretében rendezett kiállításokat értékeli. A novemberi szám illusztrációi is e tárlatok anyagából valók.

Szovjet est a televízióban

November 13-án, a hagyományos nemzeti estek sorában a szovjet televízió estjét sugározza az 1-es csatornán a televízió. A több mint ötéves programban a szovjet nép életét, kultúráját, művészi kincsét bemutató alkotások mellett gyermekek érdeklődésére számot tartó műsorok is helyet kaptak. Délután vetítik le a **Szervusz, cirkušé** című műsrot, majd a **Találkozás Tallinnban** című film gyermekfolk-

Este a **Vízga** előtt című, magyarul beszélő szovjet játékfilmet vetítik. A filmet követően a hazai operaszínpadok és koncertpódiumok visszatérő vendégeinek, **Jelena Obrazcovának** és **Jevgenyij Nyesztyerenkónak** a programját sugározza a televízió.

A Szibériában és a Távol-Keleten élő 26 szovjet népcsoport életével kisfilm ismerteti meg a magyar nézőket.

— Bár a műtárgyvédelemnek külön nem szerveztünk kiállítását, azért Csongrád megye múzeumainak munkatársai bemutatják a műtárgyvédelem helyi eredményeit az országos kiállításokon. Ott vannak tárgyait a székesfehérvári kiállításra, ahol a régészeti emlékek védelmét és a folyamat módszereit mutatják be, jelentős anyag szerepelünk Miskolcon, ahol a néprajzi műtárgyvédelmet bemutató kiállítás az szakembereink nagyközönség elé tárják a munka egymást követő fázisait. Szerepelünk a nagy budapesti tárlaton is.

T. L.